

Veckans växt v. 34 2010

Hundäxing (*Dactylis glomerata* L.)

" – Anledningen till namnet Hundäxing lärer vara den att hundarne, då de vilja kräkas, tugga isynnerhet detta gräs, hvars sträfva blad lätt åstadkomma önskad verkan (Nyman, 1867).

Tja, kanske det. Men själv skulle jag vilja se den jycke som med precision lyckas nosa upp en tuva hundäxing bland allt det gröna. Helt säkert äter hundar gräs ibland, men min personliga erfarenhet säger mig att urvalet tycks rätt slumpartat. Då tror jag snarare på tolkningen att äxing helt enkelt betyder ax ([Hellquist, 1922](#)) och att "hunden" i sammanhanget kanske syftar på axets hundtassform. Lite bred och tufsigt, och något spetsigt. En tolkning är nog så god som någon annan. På engelska heter arten förresten cocksfoot och det latinska släktet *Dactylis* är samma ord som latinets dactylus och grekiskans daktylós för finger.

Hursomhelst är hundäxingen ett viktigt vallgräs i Sverige och annorstädes. Arten är rätt beteskänslig och lämpar sig därför bäst för slätter. Den sås oftast i blandning med andra arter, t.ex. rödklöver, lucern, eller käringtand för att skapa viltåkrar, ytor för fröätande fåglar, osv. Idag producerar vi i landet lite drygt 100 ton frö som vid en inblandning av 5 kg hundäxing per ha räcker till c. 20 000 ha.

Förutom att ha en karakteristisk vippa (se bilden) känns hundäxingen lätt igen på de platta bladslidorna liksom stråbasen, och ett mycket långt snärp (den lilla hinnan vid bladets bas som omsluter strået). Färgen kan variera ganska mycket från jämngrön via grönlila till violett, rätt mycket beroende på var den växer. Arten, som är allmänt spridd och vildväxande över större delen av landet upp till S Norrland, kan bli upp till 140 cm hög.

Text och bild: Jens Weibull

Länkar: Svensk raps AB